

REFERAT TURISM

✎ *Asociația Națională de Turism, Rural, Ecologic și Cultural – ANTREC*

✎ *Turismul rural în zona Bran-MOECIU*

Traiul nemijlocit în natură, chiar și pentru câteva zile, te ajută să vezi viața în culori mai optimiste, respiri mai bine, gândești mai liber, zâmbești mai mult, trăiești cu mai multă încredere și curaj fiecare secundă. Este o altă lume, mai firească, mai pură. Alătură-te!

VINO CA TURIST, PLEACĂ PRIETEN!".

Studentă: Anca MOISE
Coordonator: Prof. Univ. Ana ISPAS
Anul: II, grupa 103
Secția: REI

Turism rural cu ANTREC

---

1. Istoricul apariției ANTREC

În țara noastră se practica de multă vreme, în mod sporadic și neoficial, cazarea la localnici a vizitatorilor ocazional ai unei așezări rurale. Începând din 1967-1968, în mod organizat s-au realizat primele acțiuni turistice în mediul rural pentru grupuri de turiști aflați pe litoralul românesc al Mării Negre.

Din 1972 Centrul de Cercetări pt. Promovarea Turismului Internațional, printr-un ordin al Ministerului Turismului, a trecut la identificarea unor localități rurale reprezentative pentru satul românesc cu scopul de a fi lansate și promovate în turism. În urma acestor studii s-a stabilit că pot fi introduse în turismul intern și internațional cca.118 localități rurale, din Brașov au fost desemnate: Rucăr, Fundata, Șirnea.

În 1974 s-a interzis cazarea turiștilor străini în locuințele particularilor, făcând inaccesibile satele pentru turiștii străini.

După 1989 primele gospodării înscrise în turismul rural au fost în zona Moeciu-Bran-Rucăr. Apoi s-au extins gospodăriile înscrise din zonele Bârsei, Dornelor, Maramureș, Munților Apuseni, Clujului și Marginilor Sibiului.

1.1. Organizațiile de turism și atribuțiile lor

După 1990 măsurile privind constituirea și întărirea cadrului organizatoric necesar stimulării turismului rural s-au concretizat în constituirea cu sprijinul Ministerului Turistic a ANTREC, avizarea de către Ministerul Turismului a constituirii unor organizații neguvernamentale ce au drept scop dezvoltarea acestei forme de turism; înființarea Agenției Naționale a Zonei Montane și constituirea Federației Române pentru Dezvoltare Montană.

Dintre realizările unor astfel de forme de forme asociative ce contribuie la dezvoltarea și implementarea turismului rural în România, amintim:

- **Federației Române pentru Dezvoltare Montană** a inițiat propuneri legislative ce au contribuit la înlăturarea vidului existent în domeniu. A creat o politică și un management propriu ce a contribuit la dezvoltarea agroturismului în România. A inițiat proiecte și programe de promovare internă a produselor agroturistice. A promovat un proiect PHARE și prin protocolul din mai 1994 cu Ministerul Sportului, s-au pus bazele colaborării pentru integrarea tinerilor în mediul rural.
- **Asociația Operațiunea Satelor Românești** – cunoscută ca "Operation Vilagge Roumains" a fost constituită în anii 1988-1989 pentru a proteja satele românești de campania de sistematizare a satelor inițiată de fostul regim comunist în cadrul căruia urmau a fi demolate multe sate și cătune. A contribuit la întârzierea acțiunilor de strămutare a gospodăriilor țărănești. După 1990 asociația a acționat pentru sprijinirea și ajutorul umanitar, apoi a desfășurat acțiuni de parteneriat în vederea dezvoltării satelor românești.
- **ANTREC:** devenind membră, în 1995, a Asociației de profil EUROGÎTES, această calitate a ajutat-o în promovarea turismului rural românesc în lume. • În cadrul proiectului PHARE pentru dezvoltarea turismului în România, este desemnată pentru alegerea acțiunilor de promovare și marketing, proiectul prevăzând crearea unei rețele naționale concepute ca un sistem integrat și computerizat, cu posibilități de racordare la piața turistică europeană.
  - Comisia Europeană a emis o serie de acțiuni cum ar fi: declanșarea acțiunii "viitorul lumii rurale" și a reformei structurale a mediului rural; organizarea la începutul anului 1992 a unor serii de proiecte cu finanțare proprie, sub titlul "Ecoturismul – cultură și ruralitate" la care au participat 22 de state printre care și România: programul PHARE privind Europa Centrală și de Est ce vizează dezvoltarea rurală. Vicepreședintele ANTREC Brașov și președintele Fundației Fundata, Ciprian Benga, a întocmit un dosar pentru acest program PHARE. Din 465

Turism rural cu ANTREC

dosare întocmite și trimise au fost selecționate doar 28, printre care și acesta. Programul de Dezvoltare Economică Locală Durabilă, bazat pe activitatea sport-turism, este o modalitate de subvenționare a turismului rural în proporție de 53% din fondurile Comisiei Europene, 28% din banii unor investitori francezi, iar 18% din fondurile Consiliului Județean Brașov. Partea de finanțare rămasă cade în sarcina Fundației și a Consiliului Local Fundata. Pentru punerea în practică a proiectului, doi tehnicieni au fost trimiși la specializare în străinătate pentru a se documenta în domeniul schiului. Partenerii străini ai Fundației au livrat echipamentele: 25 biciclete de mountain-bike, sănii de transport și 375 de perechi de schiuri. • Un alt proiect pilot în care este implicat ANTREC este cel aflat sub auspiciile Băncii Mondiale, care a încheiat un acord de parteneriat cu Ministerul Culturii și urmărește refacerea satelor săsești și a vechilor biserici fortificate evanghelice. ANTREC a identificat case în satele incluse în proiect: Viscri, Cincu, Mojna și Biertan – care se pretează la desfășurarea turismului rural de calitate, l-a ajutat pe proprietari să întocmească dosare de omologare și au constituit centre de informare. Fiecare dintre cele patru localități beneficiază pe perioada derulării proiectului de câte 50.000 USD.

2. Pariul cu turismul a fost câștigat de brăneni

Pe brănenii cu simț practic, șomajul, ce și-a întins ghiarele și peste Țara Bârsei, se poate spune că i-a ocolit. Aici oamenii prosperă și, odată cu ei, întreaga zonă. Peisajul aduce mai mult a Elveția decât cu imaginea satului în tranziție zugrăvită prin alte regiuni. Curățenia cu care ne obișnuiau fetele în casă din cărțile lui Rebreanu sau Ionel Teodoreanu, toate îți sugerează că Branul nu stă în loc în așteptarea unui semn Divin. Semnul acela l-au întrevăzut cu aproape un deceniu în urmă și l-au urmat cu încredere. Acea încredere, că se poate ca țăranul român să răzbească în haosul economic în care ne-am trezit cu toții după '89, le-a insuflat-o o mamă cu fiica sa, o profesoară și o economistă: Mioara și Marilena Stoian.

Originare din Mehedinți, dar apreciind corect potențialul zonei și amintindu-și de un vis al copilăriei, cele două doamne se stabilesc la Bran, își cumpără o bucată de pământ și împreună încep să convingă sătenii să-și deschidă porțile gospodăriilor pentru practicarea turismului rural, altfel spus, pentru găzduirea turiștilor într-o formă organizată. Majoritatea țăranilor au fost sceptici la început, dar a funcționat argumentul de statornicire. Încercând, și reușind în cele din urmă, să se integreze în viața satului, Mioara și Marilena Stoian, treptat au fost acceptate ca fiind de-ale locului. Turismul rural a avut ca punct de pornire experiența marilor firme profesioniste de turism, mai exact evitarea greșelilor esențiale făcute de acestea, care au distrus peisajul practicând turismul în masă, fără a ține seama de modul în care acesta afectează mediul.

În 1994, Marilena Stoian a participat și la o bursă oferită de Societatea Americană a Agențiilor de Călătorii (ASTA), care a cuprins cursuri de management și modalități de colaborare în echipă, organizat prin intermediul Agenției de Dezvoltare Internațională a USA (USAID) și a văzut cât de importantă este ideea de rețea și de organizații neguvernamentale. Astfel a ajuns atunci la concluzia că ar fi bine să creeze și la Bran o asociație națională, mai ales că veniseră din Vatra Dornei, din Apuseni, din Harghita, de pe Litoral, ca să se intereseze despre experiența lor în zona Bran-Moeciu. Se simțea nevoia de comunicare, de schimb de idei și informații. Nu se putea spune că ei vroiau să copieze ceea ce făceau brănenii, pentru că într-un fel se face turism rural la Bran și altfel în Apuseni, dar trebuia să știe unul de la celălalt cu ce greutăți s-au confruntat ca să fie pregătiți și să găsească cele mai bune soluții.

ANTREC – Asociația Națională de Turism Rural, Ecologic și Cultural din România este o organizație neguvernamentală, apolitică, non-profit, membră a Federației Europene de Turism Rural (EUROGİTES). ANTREC a luat ființă în 1994, având în prezent o rețea de 30 de filiale (din tot atâtea județe), cu un număr de 2.500 de membrii, peste 2.500 de pensiuni turistice și pensiuni agroturistice omologate, însumând 7.500 de camere. Parcurgând întreg teritoriul de la Marea Neagră spre Bucovina și Maramureș peste 2.500 de case au condiții proprii pentru practicarea turismului rural.

Binecunoscutul patrimoniu natural și cultural al României împreună cu ospitalitatea tradițională sunt principalele atuuri în dezvoltarea acestui tip de turism.

Turism rural cu ANTREC

3. Scopul ANTREC

Printr-o campanie eficientă, ANTREC a reușit să implice un număr mare din rândul membrilor săi să realizeze programe turistice apreciate atât pe plan intern cât și pe plan extern. În zona Bran-Moeciu există un adevărat cult al caselor. Fiind o zonă ferită de ghearele cooperativizării, oamenii și-au investit, de-a lungul anilor, toți banii agonisiți în construcția și amenajarea caselor. Pornind cu aceste date nu a fost chiar dificilă conturarea, treptat, unui altfel de sistem de petrecere a vacanțelor, mai aproape de natură, obicei la modă acum în Occident.

Scopul ANTREC este:

- de a identifica și promova potențialul turistic rural,
- de a organiza cursuri de pregătire profesională pentru gazde, agenții de turism rural, prin seminarii, cursuri de scurtă și lungă durată, schimburi de experiență între ANTREC și organizații similare din țară și străinătate,
- de a transmite informații legate de turismul rural întregii rețele ANTREC și instituțiilor implicate în mod direct sau indirect în promovarea și dezvoltarea turismului rural;
- de a organiza campanii de publicitate pentru unitățile clasificate și omologate, incluse în rețea, prin mijloace mass-media;
- de a participa la evenimentele importante specifice, atât pe plan intern (regional și național), cât și extern (târguri și burse de turism), cu o ofertă diversă.

Prin ordinul Ministrului Turismului, toate unitățile din turismul rural trebuie să îndeplinească anumite condiții, în funcție de confort, pentru a fi omologate și clasificate (pe margarete). Comisia tehnică este formată din reprezentanți ai Ministerului Turismului și al ANTREC (un grup de 30 de membri ai asociației, fiind experți în clasificarea și omologarea unităților din turismul rural, în urma absolvirii cursurilor de specialitate).

Împreună cu Mirabilis Media, ANTREC a realizat un sistem național de rezervări în turismul rural, prin intermediul căruia amatorii vor putea să-și aleagă inclusiv pensiunea dorită. În prezent, ANTREC are relații de colaborare cu touroperatorii din Franța, Anglia, Italia, Statele Unite. Adresa de internet a asociației este www.antrec.ro.

Lunar, ANTREC editează un buletin informativ "Vacanța la țară" – pentru membrii săi și pentru cei interesați să devină membri ai asociației. Sumarul cuprinde informații referitoare la activitățile ANTREC, evenimente din cadrul asociației atât la nivel central cât și local, recomandări, decizii, etc.

Evenimente ANTREC

- Seminarii de marketing în turismul rural;
- Festivalul Internațional al Sarmalelor, Praid, Harghita;
- Festivalul Internațional al Plăcintelor, Bacău;
- Moș Nicolae la Bran;
- Week-end-ul îndrăgostiților (Sf. Valentin), Bran;
- Târgul Internațional de Turism Rural, Brașov;
- Târgul Național de Turism (alături de ROMEXPO, ANAT, FIHR, FPT și OPTBR);
- Seri românești la Clubul Francez, Casa Americii Latine, World Trade Center, etc;
- Sărbătoarea Recoltei 1997 și 1998 – World Trade Center, București;
- Săptămâna României la Paris, noiembrie 1999
- Ziua Mondială a Femeii din Mediul Rural ;
- Lansarea Catalogului Național al Pensiunilor Turistice și Agroturistice;
- Lansarea paginii web a ANTREC, august 2000.
- ANTREC a primit din partea Casei de Editură Capital premiul OSKAR CAPITAL pentru Inițiativa cu cel mai mare impact social în 1995.
- În ianuarie 2000 ANTREC a primit diploma pentru strădania de a impune turismul rural în România, acordată de AJSTR. În același an, ANTREC primește diploma pentru identificarea și conservarea filonului folcloric, acordată de Amplus International Ltd., cu ocazia Salonului de Carte și Presă 2000.
- Din 1994 ANTREC a devenit membru al EUROGÎTES – Federația Europeană de Turism Rural – fiind inclusă în catalogul acesteia în edițiile 1995, 1996, 1997, pe lângă unități reprezentative ale rețelei de turism european. Alături de Franța,

Turism rural cu ANTREC

Germania, Belgia, Portugalia, Spania și alte țări europene (în număr de 17) pot fi văzute în catalog și case tradiționale din cele 30 de filiale ale ANTREC.

- Pe parcursul celor opt ani de activitate, ANTREC și-a demonstrat inițiativa și capacitatea sa organizatorică în crearea unei rețele viabile în această parte a Europei, aflată în adevărată competiție cu țări cu o veche tradiție în acest domeniu. Ca urmare a meritelor deosebite și a contribuției aduse la dezvoltarea turismului rural, Marilena Stoian – președinte ANTREC – a fost numită președinte EUROGÎTES, poziție pe care a deținut-o în perioada 1997-1999. În prezent ea este vicepreședinte EUROGÎTES.
- În iulie 2001, la Bran, s-a inaugurat prima „Școală Național de Formare Managerială în Turism”

Turismul rural practicat în România a reușit să capteze încă de la început atenția Uniunii Europene, valoarea totală a finanțării acordate țării noastre de către UE, prin intermediul a două programe PHARE pentru dezvoltarea turismului, se ridică la circa 10 milioane ECU. Primul program PHARE destinat turismului românesc a început în 1992, fiind finanțat cu circa 4,9 milioane ECU, iar al doilea, finanțat cu cinci milioane ECU, a început în 1995. Principalul proiect al celui de-al doilea program a fost sprijinirea turismului rural din România, acesta beneficiind de un buget de 900.000 de ECU. Proiectul a avut ca obiective promovarea turismului rural (secțiune coordonată de Asociația Națională de Turism Rural, Ecologic și Cultural din România - ANTREC) și dezvoltarea turismului rural în patru zone pilot: Valea Izei, Vama, Valea Arieșului și Bran – Rucăr (coordonată de Operation Villages Roumains – Belgia).

Seminarul final al proiectului pentru sprijinirea turismului rural s-a desfășurat în zilele de 29 și 30 noiembrie 1997, la Bran. Între principalele realizări ale proiectului se numără crearea primelor centre de informare turistică în patru zone pilot; finanțarea a peste 40 de micro-proiecte private în domeniul turismului rural; realizarea primelor materiale promoționale și a primului catalog de prezentare a turismului rural românesc.

Proiectul pentru sprijinirea turismului rural s-a încheiat în iunie 1998.

Pentru Bran, turismul rural înseamnă și probleme edilitare, iar sprijinul intern și extern acordat comunei s-a făcut simțit repede. Cele mai profunde schimbări sunt în mentalități. Țăranul a înțeles că turism nu înseamnă să iei banii omului și apoi să-i dai papucii, trebuie să îi și oferi ceva. În primul rând confort. Oamenii și-au mutat WC-ul în casă și și-au construit băi cu apă caldă la discreție. Femeile au devenit mai atente la ținută, așa cum au văzut de multe ori că o fac doamnele de la oraș. Asta înseamnă civilizație și pentru ei. Apoi, toți își îndeamnă copiii să învețe limbi străine. Până acum ziceau că dacă știi română, la ce îți mai trebuie engleză? Acum au nevoie de cineva să se înțeleagă cu străinii. S-au dezvoltat vechile meserii: tâmplăria – oamenii își fac case noi, special pentru turism – și meseriile artisanale. Turiștii cumpără pulovere, căciuli, plăpumi, iar brănenii nu mai sunt nevoiți să stea prin piețe, la oraș, să-și vândă marfa. Așadar, se poate constata cu ușurință, de ce turismul clasic a pierdut partida, la Bran. Hotelul din localitate practică tarife mai mici, dar solicitările sunt mult sub cele către Agenția de Turism Rural BRANI-MEX. O explicație? Agroturismul în România are o deviză: „VINO CA TURIST, PLEACĂ PRIETENI!”.

4. Sprijinul statului în consolidarea turismului rural

Deși recunoașterea internațională devenise o certitudine, atingerea standardelor oferite turiștilor necesita anumite amenajări interioare și exteriorare ale gospodăriilor-gazdă (intrarea separată pentru turiști, grupuri sanitare pentru aceștia, parcuri acoperite etc.). Pentru realizarea acestora erau și mai sunt și acum, neceasare importante sume de bani. Din fericire, intervențiile și memoriile la Guvern nu au rămas fără un răspuns, din contră, când acesta a venit, a fost chiar mulțumitor. Astfel că, Ordonanța de Guvern 63/1997, privind stabilirea unor facilități pentru dezvoltarea turismului rural, venită în completarea Legii nr. 145/1994, a mai ușurat din problemele brănenilor și, în general, a practicanților de turism rural din România. Conform acestei ordonanțe, „persoanele fizice, asociațiile familiale și societățile comerciale care au ca obiect unic de activitate asigurarea serviciilor turistice în pensiuni turistice și pensiuni agroturistice beneficiază de scutire de plata impozitului pe venit, respectiv pe profit, pe o perioadă de 10 ani.” În varianta adoptată

Turism rural cu ANTREC

---

de Camera Deputaților, ordonanța prevede că persoanele fizice și juridice menționate pot beneficia de credite cu dobândă preferențială, acordate pe o perioadă de maximum zece ani. Pentru astfel de credite, acordate pentru dezvoltarea și amenajarea capacităților de cazare, dobânda va fi stabilită la un nivel reprezentând 50% din valoarea dobânzilor practicate pe piața bancară. Asigurarea sumelor necesare acordării de credite preferențiale se face din Fondul special pentru dezvoltarea și promovarea turismului, în limitele prevăzute de Ministerul Turismului.

Potrivit prevederilor aceleiași ordonanțe, pensiunile turistice și cele agroturistice vor plăti energia electrică și gazul metan consumate la tariful stabilit pentru consumul casnic, iar serviciile de telecomunicații la tariful pentru persoane fizice. Pensiunile au beneficiat, de asemenea, de acordarea de prioritate la instalarea de linii pentru telecomunicații, la racordarea la rețeaua electrică, de alimentare cu apă și gaz metan, precum și la sistemul de canalizare.

Din păcate aceste oportunități nu au fost menținute în totalitate, astfel că de la începutul anului trecut s-a reintrodus impozitarea întreprinzătorilor pe veniturile/profiturile obținute, iar obținerea creditelor a fost destul de dificilă. De asemenea, președinta ANTREC consideră drept ridicată taxa de autorizare solicitată deținătorilor de pensiuni de către Oficiul de Autorizare și Control în Turism din cadrul Autorității Naționale de Turism, în prezent aceasta putând ajunge la 3.000.000 lei.

Cu toate aceste greutăți, datele privitoare la fluxul de turiști în mediul rural, cu sprijinul agențiilor de turism afiliate ANTREC, semnaleză o expansiune a cazărilor la pensiuni în ultimii ani.

Turism rural cu ANTREC

---

5. BIBLIOGRAFIE:

1. Suplimentul "TURISM" al cotidianului AZI, 25-26 noiembrie 2000
2. Botez G., Lupu N., Miron A., Penciu A., Stoian M. – "Îndrumar pentru turismul rural", Ed. Rentrop&Straton, București, 1998
3. Mitrache Șt., Manole V., Stoian M., Bran Fl., Istrate I. – "Agroturism și turism rural", Ed. Fax Press, București, 1996
4. xxx Buletine informative ANTREC – București, 1995-1997